

สรุปการประชุมคณะกรรมการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเกษตรล้านนา ครั้งที่ 2

วันศุกร์ที่ 11 กุมภาพันธ์ 2554

ณ ห้องประชุม อาคม กาญจนประโชติ ศูนย์กิจการนักศึกษาแม่โจ้

.....

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

รศ.อาคม กาญจนประโชติ

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ ประธานที่ประชุม

ผศ.พรทิพย์ คำดี

คณะศิลปศาสตร์ กรรมการ

อาจารย์อนันต์ ปินตารักษ์

รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ คณะผลิตกรรมการเกษตร กรรมการ

อาจารย์โชคอนันต์ วาณิชย์เลิศชนสาร

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม กรรมการ

ผศ.ฉันทนา วิชรรัตน์

คณะผลิตกรรมการเกษตร ภาควิชาพืชสวน สาขาพืชผัก กรรมการ

ดร.บัญชา ทองมี

รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและกิจการพิเศษ คณะเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ กรรมการ

นายสุรินทร์ คีลีปาน

ผู้อำนวยการสำนักฟาร์ม กรรมการ

นายสุรชัย ศาลิศ

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและปฏิบัติการสำนักฟาร์ม กรรมการ

อาจารย์อภิชาติ สวนคำกอง

ผู้ช่วยอธิการบดี กรรมการ

ผศ.พาวิณ มะโนชัย

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร กรรมการ

นายวัลลภ นามวงศ์พรหม

คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมเชียงใหม่ กรรมการ

รศ.ศิริชัย หงส์วิทยากร

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม กรรมการ

นางวรางคณา สงวนพงษ์

ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์ดิน กรรมการ

นางกาญจนา ชื่นพิชัย

ผู้อำนวยการส่วนสารสนเทศเพื่อพัฒนาที่ดิน กรรมการ

คุณสุพัตรา บุตรพลวง

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน โครงการหลวง กรรมการ

นายถาวร มีชัย

ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่ กรรมการ

นางพัทธกานต์ เนียมอยู่

ผู้อำนวยการส่วนวิชาการการพัฒนาที่ดิน กรรมการ

อาจารย์อานัฐ ต้นโซ

คณะผลิตกรรมการเกษตร กรรมการ

นายปัญญาวัฒน์ ชลวิจิต

งานวินัยและพัฒนานักศึกษา กรรมการ

อาจารย์วารภรณ์ แสงทอง

คณะวิทยาศาสตร์ กรรมการ

นายอำนาจ ชิดทอง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม กรรมการ

นางนิตยารักษ์ เฟื่องเพียร

ผู้อำนวยการศูนย์ศิลป์ กรรมการ

นางอำพร เวียตตัน

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6 ระดับ 6 กรรมการ

นายวุฒภัทร เกตุพัฒนาพล

นักวิชาการศึกษา ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม กรรมการ

นางกัณณิกา ชำมลี

หัวหน้างานอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรม กรรมการ

ดร.ทองเถียน บัวจุ่ม

ผู้ช่วยอธิการบดี กรรมการและเลขานุการ

นางสารินัยพร อินทร์แก้ว

นักวิชาการศึกษา ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ผู้บันทึกรายงานการประชุม

เมื่อคณะกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานที่ประชุมกล่าวเปิดการประชุม
เริ่มการประชุมเวลา 14.30 น.

ประธานที่ประชุมกล่าวขอบคุณ ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากกรมพัฒนาที่ดิน และ
เครื่องจักรอุปกรณ์ทำการเกษตรที่โครงการบ้าน โปง และการที่อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินได้ส่งคณะ
พัฒนาที่ดินมาทำการสำรวจและปรับพื้นที่เพื่อหาแหล่งน้ำ

ประธานที่ประชุมกล่าวถึง โครงการที่ 84 พรรษาเกษตรไทย ที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่อง
ดังต่อไปนี้

1. การตอบพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระเทพฯ ที่จะมาเรียนรู้ด้านเกษตรล้านนา จาริต ประเพณี
2. อยากให้ชุมชนมีส่วนร่วมทางการเกษตรร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้
3. พื้นที่อนุรักษ์มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีพื้นที่ตั้งแต่สมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้ เรือนธรรมจนถึงคุ้ม
อธิการบดี

ประเด็นที่เกี่ยวข้อง ด้านภูมิทัศน์วัฒนธรรมเกษตรล้านนา มีดังนี้

1. พื้นที่ภูมิทัศน์วัฒนธรรมการเกษตรไทย อาจารย์โชคอนันต์ วาณิชเลิศนาสาร
ได้ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับ แผนภาพจำลองสถานที่นำเสนอต่อที่ประชุม
เกี่ยวกับการจัดพื้นที่ในการเกษตรล้านนาโบราณ ลักษณะหมู่บ้าน พื้นที่การเรียนรู้ และอาคาร
อนุรักษ์พันธุกรรมพันธุ์พืช
2. พัฒนาที่ดินที่เข้าร่วมในกิจกรรมการปรับพื้นที่ การจัดสรรการใช้พื้นที่ การ
สำรวจชนิดของดิน ทิศทางการไหลของน้ำ จากระดับดินน้ำไปยังปลายน้ำ
3. ในอนาคตจะมีการย้ายศูนย์พลังงานทดแทน ไปยังพื้นที่อำเภอสันกำแพง ไป
สร้างเป็นวิทยาลัยการพลังงาน
4. ให้กองอาคารและสถานที่ดำเนินการสำรวจพื้นที่เพื่อปรับระดับดิน และให้
ทางทีมงานภูมิทัศน์ ประสานเรื่องรายละเอียดเกี่ยวกับพันธุ์พืชไม้ผล ไม้พื้นบ้าน พืชสมุนไพร ที่จะ
ทำการปลูก และการจัดการสภาพการใช้พื้นที่อย่างเหมาะสม ประมาณปลายเดือนกุมภาพันธ์ หลัง
การเก็บเกี่ยวพืชไร่ชุดสุดท้ายจะ ได้ทำการเตรียมพื้นที่เพื่อปรับสภาพภูมิทัศน์

5. วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2554 เวลาประมาณ 10.00 น. ได้มีการนัดกรรมการใน ส่วนของพัฒนาที่ดินมาทำการสำรวจพื้นที่เพื่อหาพิกัดและจัดทำ Control line การดูสภาพของดิน และทำการปรับพื้นที่ เพื่อจะได้ลงกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้มีการวางแผนตามผังแม่บทของคณะส ภาปัตยกรรมศาสตร์ ได้ออกแบบไว้ โดยทางมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จะช่วยการสนับสนุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการ ปรับพื้นที่ในครั้งนี้

6. ลักษณะการใช้พื้นที่ภูมิทัศน์วัฒนธรรม จะเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับ

- พื้นที่เกษตรเพื่อชีวิต และนักศึกษาสามารถใช้พื้นที่ปฏิบัติงานจริงได้
- เป็นศูนย์พันธุกรรมพันธุ์พืช
- แปลงพืชไร่
- แปลงนา และแปลงพืชผัก

7. พันธุ์ข้าวที่จะใช้ปลูกเพื่อการสาธิตในวันที่ สมเด็จพระเทพฯ เสด็จ ทาง อาจารย์วารภรณ์ แสงทอง เห็นว่าควรจะเป็นข้าวพันธุ์ กข 6 / หอมมะลิสันป่าตอง เพราะพันธุ์ข้าวที่ อาจารย์ทำการทดลองพันธุ์ใหม่นั้นมีจำนวนน้อยและยังอยู่ในขั้นการทดลองอยู่

8. ด้านอาจารย์สุพักตร์ ปัญญา เสนอว่าควรมีการทำแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ (1 ไร่ 1 งาน) ลงในพื้นที่นาแปลงด้านข้างสวนมะม่วง ดัดกับแปลงที่ทำนา

- การจัดตั้งพลับพลา ที่ประทับให้ดูเรื่องความเหมาะสมตามหลักทศ
- อาคารพันธุกรรมพืชที่จะมีการจัดสร้างในอนาคต
- การทำที่นาขั้นบันได อาจเป็นอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรม ศูนย์เรียนรู้วิถีชุมชน ล้านนา หากมีการปรับพื้นที่เป็นที่ราบ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้านหลังเป็นกลุ่ม บ้านล้านนาหลังเล็ก ๆ
- รายละเอียดของกลุ่มบ้าน ,แปลงนา ,แปลงผัก ในส่วนนี้จะมีคนดูแลตลอดอย่าง ต่อเนื่อง

9. อาจารย์ปัญญา ทองมี นำเสนอเรื่องการทำระบบเหมืองฝายล้านนา นำน้ำ เข้ามาหมุนเวียนใช้ในการเกษตร อย่างต่อเนื่อง

10. กลุ่มบ้านล้านนา ที่จะจัดทำขึ้นมาให้มีการซื้อมาทั้งบ้านและจะได้มีการจัดทำ

พิธีการย้ายบ้าน ประวัติกการขนย้าย เพื่อสื่อความหมายของการย้าย ด้านสถาปนิกสามารถเรียนรู้ถึงองค์ประกอบของตัวบ้าน และกฎของบ้าน

11. บ้านล้านนาเมื่อเสร็จงาน จะต้องมีการดูแล โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของพิพิธภัณฑที่มีชีวิต มีนักศึกษามาดูระบบไฟ แก่เหมือง ภาควิชาพืชไร่ดูแล เพื่อเป็นการรื้อฟื้นภูมิปัญญาชาวบ้าน การทำนาพื้นราบ ระบบน้ำหมุนเวียน การปลูกหญ้าแฝกกันการกัดเซาะหน้าดิน และเป็นศูนย์การเรียนรู้แลกเปลี่ยนระหว่างชุมชนกับผู้ที่สนใจอย่างต่อเนื่อง ประเด็นที่เกี่ยวข้อง โครงการพัฒนาบ้านโป่งอันเนื่องมาจากพระราชดำริมหาวิทยาลัยแม่โจ้ร่วมกับกรมพัฒนาที่ดิน มีดังนี้

1. การแบ่งพื้นที่เกี่ยวข้องมี 3 ส่วน ดังนี้
  - พื้นที่ 3,681 ไร่
  - พื้นที่ 907 ไร่
  - พื้นที่ 216 ไร่

การใช้พื้นที่ 216 ไร่ มีการดำเนินการดังนี้

1. การพัฒนาพื้นที่ แหล่งน้ำ จัดทำพื้นที่เป็นแปลงรวบรวมอนุรักษ์พันธุ์กรรม
2. การทำงานวิจัยร่วมกับกรมพัฒนาที่ดิน
  - 2.1 การใช้ประโยชน์เรื่องจุลินทรีย์ท้องถิ่น
  - 2.2 การวิจัยต้นแบบแปลงพืชในที่ดอน ร่วมกับกรมพัฒนาที่ดิน
  - 2.3 การวิจัยเกษตรอินทรีย์ ของภูมิปัญญาชาวบ้าน เกษตรกรประสานงานกับสำนักงานเทคโนโลยีชีวภาพ และหมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดินปรับปรุงดิน ซึ่งมหาวิทยาลัยแม่โจ้ร่วมมือกับกรมพัฒนาที่ดิน ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ป่าไม้ แปลงสาริตต้นแบบ
3. การพัฒนาอินทรีย์วัตถุ การกระจายน้ำ ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินมีความเชี่ยวชาญ
4. แปลงโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพันธุ์พืช
  - 4.1 โครงการ โรงงานปุ๋ยอินทรีย์ 35 ล้านบาท ร่วมกับโรงเรียนแม่หอพระในพื้นที่ 3 ไร่
  - 4.2 ศูนย์วิจัยพัฒนาไส้เดือน
  - 4.3 โครงการทำห้องน้ำปลอดเชื้อ และแยกเอาของเสียนำกลับมาใช้

การใช้พื้นที่ 907 ไร่ มีการดำเนินการดังนี้

- เพื่อทำเป็น ECO Town โดยมีเทศบาลแม่โจ้ เทศบาลป่าไผ่ เทศบาลหนองหาร ร่วมมือกัน
- การจัดทำระบบ GNS มาช่วยวิเคราะห์ใช้ประโยชน์ได้

การสำรวจทำแนวระดับพื้นที่ (Control Line) ที่อำเภอพร้าว ประมาณ 350 ไร่ ยาว 216 ไร่ ซึ่งให้กรมพัฒนาที่ดินทำการสำรวจแนวขอบเพื่อทำแผนที่

- เรื่องต้นทุนน้ำ และเส้นทางลำเลียงเป็นถนนลูกรัง แนวกันทางป่าไม้ ที่จะสนับสนุนการขนส่งของผลิตผลของโครงการหลวง

(นางสารินัยพร อินทร์แก้ว)

ผู้สรุปการประชุม

(ดร.ทองเดือน บัวจุม)

ผู้ตรวจสรุปการประชุม